

Slagelse 9. maj 2012

Projekttitel:

Mænds kønsutraditionelle valg af professionsuddannelse på Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse.

Uddannelsessted:

UCSJ, Campus Slagelse, Sygeplejerskeuddannelsen Slagelse

Intern tovholder:

Anne Wibe Poulsen, awp@ucsj.dk

Forskningskoordinator:

Jimmy Krab, jik@ucsj.dk

Øvrige deltagere i projektet:

Merete Bachmann, mba@ucsj.dk

Grethe Falk, gfa@ucsj.dk

Lisbeth Henriksen, lhe@ucsj.dk

Jette Lindhardt, jli@ucsj.dk

Oluf Falkenberg Nielsen, ofn@ucsj.dk

Mette Grønhøj Sørensen, mgs@ucsj.dk

Gro Winnem, gwi@ucsj.dk

Peter Vråsing, pvr@ucsj.dk

Hanne Wissing, hwi@ucsj.dk

Beskrivelse af projektet

Antagelser om centrale problemstillinger i projektet

En række antagelser knytter sig henholdsvis til rekruttering og fastholdelse af mænd indenfor sygeplejerskeuddannelsen.

I forhold til markedsføring, kampagner og rekruttering af mandlige sygeplejerskestuderende antages det, at der kræves særlige tiltag målrettet potentielle mandlige ansøgere, idet der kan være særlige barrierer, der gør sig gældende. Sygeplejefaget i Danmark er traditionelt et kvindedomineret omsorgsfag, hvilket betyder, at de mænd som søger ind i denne profession skal foretage et kønsutraditionelt valg. I denne forbindelse kan det undre, at sygeplejefprofessionen i

lande, som vi normalt sammenligner os med, ikke i samme grad er præget af et kønstraditionelt valg. Dette aspekt er ved flere lejligheder kommet frem under drøftelser vedr. studenter-/lærerudveksling på nordiske netværkskonferencer (Nordplus), hvor sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse er partner. På sigt kan det indgå i projektet at afdække, om der er andre rekrutteringsstrategier eller kulturelle forventninger til mænds valg af uddannelse i de andre nordiske lande.

En gennemgående antagelse er, at der er et relativt større frafald blandt mandlige studerende end kvindelige studerende i sygeplejerskeuddannelsen. Det antages, at uddannelsesmiljøet herunder undervisningsindhold og –former samt studiemiljø med fokus på kønsspecifikke relationer har betydning for frafald af mandlige sygeplejerskestuderende.

E-læringsstudieformen er en fleksibel måde at uddanne sig på, hvor den enkelte studerende gives mulighed for at tilrettelægge sit studie og opretholde en arbejdsindtægt sideløbende med studiet. Erfaringen er, at det er markant nemmere at rekruttere mænd til e-læringsstudiet. Det antages, at undervisningsformen, hvor grundlaget er anvendelse af IT teknologi, virker mere tiltalende på mandlige studerende end den ordinære studieform.

Sygeplejerskeuddannelsen kendetegnes ved at bestå af både en teoretisk og en klinisk del. Den kliniske del af uddannelsen afvikles i mange forskellige specialer i såvel primær som sekundær sundhedstjeneste. Alle kliniske specialer er kendetegnet ved omsorgsarbejde og tætte personlige relationer mellem sygeplejerske og patient, nogle specialer er kendetegnet med et fokus på omsorg og bløde værdier, andre specialer er kendetegnet ved omsorg med brug af apparatur og teknik samt mere akut/actionpræget sygepleje. Det antages, at sidstnævnte specialer i højere grad tiltrækker mandlige studerende.

Antagelser om hvordan projektet kan bidrage til bedre forståelse og løsning

Antagelsen er, at projektet kan bidrage til bedre forståelse af ovenstående problemstillinger ved, at der genereres empiri undervejs i projektførelsen. Endvidere antages det, at de iværksatte aktiviteter bidrager til løsning af disse problemstillinger.

Mål for projektet

Målet for projektet er at identificere barrierer, som potentielle mandlige ansøgere/studerende møder i relation til sygeplejerskestudiet. Desuden at udvikle og afprøve nye undervisningsformer samt andre aktiviteter, f.eks. sociale, som medvirker til, at mandlige sygeplejerskestuderende tiltrækkes til sygeplejestudiet og fastholdes i studiet efter påbegyndt uddannelse.

Metodeovervejelser

Målgruppen er de mandlige sygeplejerskestuderende på Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse, og projektperioden er for denne del af projektet fra januar 2012 – juni 2012. I projektperioden inkluderes de mandlige studerende, som en dynamisk kohorte, hvilket indebærer, at der i projektperioden inkluderes nye medlemmer, som eksempelvis kan være overflyttere fra andre uddannelsessteder. Ligeledes kan der være medlemmer, som ekskluderes i projektperioden på grund af eksempelvis frafald eller overflytning til andre uddannelsessteder.

Metoderne, der anvendes i projektperioden, er eksperimentelle interventionsundersøgelser, hvor der manipuleres med kohorten samt det, de bliver udsat for. Kohorten monitoreres undervejs i projektforløbet.

- I udvalgte fag omlægges timer, således at tilbuddet og indholdet i faget bliver ændret, hvor det tilstræbes, at undervisningen bliver mere nærværende, aktiverende og inddrager flere sanser hos de studerende.
- Der planlægges tilbud vedr. erhvervspraktik udbydes målrettet drenge i 9. og 10. klasse, hvor eleverne tilbydes et forløb dels teoretisk på sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse og dels praktisk på kliniske uddannelsessteder.
- Der planlægges tilbud med henblik på at fremme internationalisering blandt mandlige studerende, hvor der gives en målrettet orientering samt en drøftelse af forventninger, muligheder og barrierer i forhold til internationalisering i løbet af uddannelsen.

De empiriske data indhentes ved kvalitative og kvantitative undersøgelser. De kvantitative data indhentes dels fra Danmarks Statistik og fra UCSJ's egen database. De kvalitative data indsamles ved eksempelvis spørgeskema, interviews og fremtidsværksted, der gennemføres som nedslag på udvalgte tidspunkter i projektperioden, hvor der evalueres på flere aktiviteter, herunder både afviklede samt igangværende aktiviteter. I forbindelse med interviews tænkes en spørgeguide at blive udviklet i tæt samarbejde med målgruppen.

Vi forventer at samarbejde med projektkoordinatoren i detailplanlægningen af denne del af projektet.

Aktiviteter

Nogle af aktiviteterne vil rette sig mod både mandlige og kvindelige sygeplejerskestuderende, hvilket er for at undgå at fremstå som en naturaliseret dikotomi, hvor mænd og teknologi står overfor kvinder og omsorg.

De fleste aktiviteter retter sig mod studerende i studiet, og i den forbindelse vil der blive genereret viden, som tænkes anvendt i et rekrutteringsperspektiv. En enkelt af de planlagte aktiviteter, nemlig erhvervspraktik for drenge i 9. og 10. klasse, retter sig direkte mod potentielle ansøgere og indgår hermed i rekrutteringsperspektivet.

For nærværende er planlagt/iværksat følgende aktiviteter med inddragelse af målgruppen:

- Erhvervspraktik målrettet drenge i 9. og 10. klasse – et tilbud som kun målretter sig drenge, og som således fremstår som et attraktivt og ”tilladeligt” erhvervspraktiktilbud til drenge
- Individuelle studiesamtaler med fokus på:
 - o Mænds oplevelse af at være studerende i et kvindedomineret omsorgsfag/studiemiljø – har mændene nogen særlige oplevelser positive/negative omkring dette?
 - o Mænds strategier vedr. studieplanlægning i en kombination med privat- /arbejds- og fritidsliv
 - o Hvilke reaktioner har mændene mødt i forbindelse med deres kønsutraditionelle uddannelsesvalg?
- Individuel/gruppesamtaler med henblik på særlige ønsker i forhold til første kliniske uddannelsesforløb, modul 1
- Fremtidsværksted med henblik på gennemførelse og opsamling i forhold til særlige kliniske uddannelsesforløb, modul 1
- Særlige aktiviteter i forhold til undervisning i naturfag med fokus på brug af teknologi, i form af interaktive programmer, diasserie, apps, virtuelle opgaver
- Studiecafe som undervisningstilbud i anatomi/fysiologi i form af organdissektion under vejledning af naturfagsundervisere
- Inddragelse af teknik/instrumenter med henblik på anskueliggørelse af undervisningen, f.eks. blodsuktermåling
- Udvikling af en blog for mandlige studerende
- En særlig indsats i forhold til internationalisering med fokus på mandlige studerende i uddannelsen

Forventet output

Ovenstående aktiviteter vil bidrage med viden om:

- Viden om mænds strategier for uddannelsesvalg og mulige grunde til frafald
- Udvikling af redskab som fastholder mænd
- Udvikling af undervisningsmoduler/-former som motiverer og fastholder mænd
- Udvikling af procedurer for valg af klinisk uddannelse som tilgodeser mænds ønsker
- Udvikling af faglighed, der inkluderer mænd i sygeplejen, f.eks. med fokus på omsorg og teknologi
- Overførsel af erfaring fra de deltagende uddannelser til øvrige uddannelser i UCSJ

Projektplan / tidsplan for aktiviteter i perioden januar 2012 – juni 2012

- Individuelle studiesamtaler – afvikles december 2011-januar 2012

- Individuel/gruppesamtaler med henblik på særlige ønsker i forhold til første kliniske uddannelsesforløb, modul 1 – afvikles februar 2012
- Fremtidsværksted med henblik på gennemførelse og opsamling i forhold til særlige kliniske uddannelsesforløb, modul 1 – afvikles marts 2012
- Særlige aktiviteter i forhold til undervisning i naturfag med fokus på brug af teknologi, i form af interaktive programmer, diasserie, apps, virtuelle opgaver – februar 2012-juni 2012
- Studiecafe som undervisningstilbud i anatomi/fysiologi i form af organdissektion under vejledning af naturfagsundervisere – maj 2012
- Inddragelse af teknik/instrumenter med henblik på anskueliggørelse af undervisningen, f.eks. blodsuktermåling – februar 2012-juni 2012
- Udvikling af blog for mandlige studerende – maj 2012
- Erhvervspraktik for drenge i 9. og 10. klasse – efteråret 2012 og forår 2013
- Internationalisering – forår 2012